

man gaa til at forbyde Import af saadanne Varer, som vi selv kan fabrikere — og man hører jo ikke saa lidt om, at det har man allerede forsøgt —, er det jo en given Ting, at det netop vil føre til Varefordyrelse og til Toldbeskyttelse for forskellige Erhverv, en Toldbeskyttelse, som vi ikke godt kan række Haand til, i alt Fald ikke jeg. Hvis der overhovedet skal Beskyttelse til for enkelte eller flere Erhverv, tror jeg, der er ganske andre Veje at komme frem ad end den, man her er inde paa. Jeg vil dog sige, at vort Landbrug jo hele Tiden har været uden Beskyttelse, og Industrien maa og skal ogsaa tage Konkurrencen op, ellers vil den blive en Byrde for hele Samfundet, og det er dog vel ikke Meningen. Derfor forekommer det mig at være et meget tvivlsomt Gode at forbyde Indførsel af Varer, som kan laves her hjemme, og derved give enkelte Fabrikker, Institutioner eller Erhverv en stor Fordel, som hele det købende Samfund vil komme til at lide under. Den eneste naturlige — saaledes staar det i alt Fald for mig — og den eneste virkningsfulde Reguleringsmaade er at lægge alt til Rette for Eksportens Forøgelse, opmuntre Erhvervene og særlig enkelte Virksomheder, som anstrenger sig af yderste Evne for at producere med Eksport for Øje, samt — som der staar i det Punktum, jeg læste op i Begyndelsen af mit Foredrag —: at animere stærkere til, at vi faar en større Sparsommelighed, mere Arbejdsomhed ind i Befolkningen.

Man kan imidlertid ikke sige, at vi i alle Tilfælde gør vort bedste for at lette Eksporten. Jeg skal nævne en enkelt Ting — det er et lille Sidespring fra Lovforslaget her, men alligevel i Tilknytning dertil, i alt Fald med Hensyn til at opmuntre Eksporten. Jeg har ikke saa lidt at gøre med Eksport af Kartofler; der er jo Udførselsforbud for disse, skønt der er en saa stor Overproduktion af dem, at man skulde synes, det vilde være rimeligt, at det blev gjort saa nemt som muligt at faa dem ud af Landet. Men den Administration, der føres fra Justitsministeriets Side, generer os i høj Grad i saa Henseende, idet det ofte varer Uger, ja Maaneder, før vi kan faa den Eksporttilladelse, der er søgt om. Det er ikke at lette de Folk Arbejdet, som arbejder for forøget Eksport. Man søger f. Eks. om Udførselstilladelse for 20 000 Tons, og saa faar man den i første Omgang for 100 000 Tønder. Og her maa jeg i Sandhedens Interesse sige, at man ikke kan lægge Skylden paa den overordentlige

Kommission, her maa den lægges paa Ministeriet.

Jeg tror at turde sige, at *de* har ikke lært alt for meget af disse sidste Aaringer, som endnu tror, at vi vil kunne regulere og prisregulere ved Hjælp af en Stab af Embedsmænd, uden at der selv med den bedste Villie hos disse vil blive begaaet en Masse Vilkaarligheder og Uretfærdigheder. Handelen vil mere og mere blive bundet, efterhaanden som der kommer flere Embedsmænd, og vi vil komme længere og længere bort fra fri Handel.

Det er af disse forskellige Grunde, jeg for mit Vedkommende allerede paa det nuværende Tidspunkt ønsker at tage Afstand fra det foreliggende Lovforslag og fra Lovforslag af denne Art i det hele taget; jeg kan for mit Vedkommende ikke være med til at fremme en Lovgivning af den Art. Med disse Bemærkninger har jeg søgt at gøre Rede for min Stilling overfor Lovforslaget.

Moesgaard-Kjeldsen: Naar Valutaraadet har gjort den Indstilling til Handelsministeriet, som er optaget som Bilag til dette Lovforslag, forekommer det mig naturligt, at Handelsministeren har fremsat et saadant Lovforslag, hvorved dette Spørgsmaal kan blive gjort til Genstand for en indgaaende Drøftelse i Rigsdagen. Valutaraadets Indstilling er ogsaa for det Punkts Vedkommende, som jeg særlig skal omtale, nemlig Landbruget, fremsat paa en beskeden og behersket Maade, saaledes at de jo nærmest lover, at der ikke vil blive gjort noget, men det siges dog, at der maa være en vis Kontrol med Indførselen af de Raavarer, som er af den allerstørste Betydning for Landbrugets Eksistens, det vil sige for det intensive Landbrugs Trivsel. Jeg tillader mig at formode, at Handelsministeren vil være villig til at forhandle om Ændringer i Lovforslaget; hvis det gennemføres i den foreslaaede Form, vil der blive paalagt de 8 Mænd, som i Forening med Handelsministeren skal træffe Bestemmelse om, hvilke Varer der maa indføres, et saa mægtigt Arbejde, at enhver kan skønne, at det vil være ganske umuligt for et saadant Udvalg at overkomme andet end at angive Retningslinierne, hvorefter man skal bevæge sig.

Naar et saadant Lovforslag kommer frem, er det naturligt, at det vækker megen Opmærksomhed, thi jeg nærer ikke Tvivl om, at de Bestemmelser, der nu træffes paa dette Omraade, vil faa afgø-